

**ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE INSTEMMING MET HET
SAMENWERKINGSAKKOORD VAN 31 DECEMBER 2018 TUSSEN DE
VLAAMSE GEMEENSCHAP, DE FRANSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE EN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE BETREFFENDE HET
UNIEK LOKET VOOR DE MOBILITEITSHULPMIDDELEN IN BRUSSEL**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Situering

Met de zesde staatshervorming werden heel wat bevoegdheden van het federale beleidsniveau overgeheveld naar de Gewesten en de Gemeenschappen. Dit heeft ertoe geleid dat bestaande regelgeving herschreven werd of dat nieuwe regelgeving werd uitgewerkt. Om te vermijden dat hierdoor in het tweetalig gebied Brussel – Hoofdstad de rechtszekerheid in het gedrang komt of dat ongewenste effecten gegenereerd worden sluiten de Vlaamse Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie een samenwerkingsakkoord af over de installatie van een uniek loket voor mobiliteitshulpmiddelen in Brussel.

Voor de uitoefening van de bevoegdheid inzake de mobiliteitshulpmiddelen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad werd met de zesde staatshervorming immers een specifieke samenwerkingsbepaling ingeschreven in artikel 63, derde en vierde lid van de Bijzondere Wet met betrekking tot de Brusselse Instellingen. Deze bepaling luidt als volgt:

“De Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie sluiten in elk geval een samenwerkingsakkoord voor het instellen van één loket voor de gehandicapten wat betreft het beheer van de mobiliteitshulpmiddelen bedoeld in artikel 5, § 1, II, 4°, van de bijzondere wet en de andere hulpmiddelen van dezelfde aard op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.”

Via deze bepaling beoogde de bijzondere wetgever te bewerkstelligen dat er op het Brussels grondgebied één loket wordt ingesteld waar de zorgbehoevende het geheel van zijn mobiliteitshulpmiddelen (zowel de in oorsprong federale als de gemeenschapshulpmiddelen) kan verkrijgen. Daartoe dient in beginsel dus een samenwerkingsakkoord afgesloten te worden tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Onder één loket dient te worden verstaan “een hulpsysteem waarbij de gehandicapte het geheel van de mobiliteitshulpmiddelen waarvan hij of zij kan genieten, kan verkrijgen door zich tot één enkele dienst te richten”.¹

Essentieel hierbij is dat de zorgbehoevende zich tot één loket kan wenden, zowel om zijn in oorsprong federale mobiliteitshulpmiddelen, als zijn in oorsprong gemeenschapshulpmiddelen te ontvangen.

Opdat een Brusselaar aan de hand van één enkele aanvraag alle mobiliteitshulpmiddelen zou kunnen bekomen waarop hij aanspraak kan maken, verplicht de bijzondere wet de verschillende bevoegde bestuursniveaus om een

¹ Parl.St. Senaat 2012-13, 2232/1, 7.

uniek loket² voor de toekenning van deze middelen op te richten. Elke inwoner van Brussel moet zich dus slechts wenden tot één loket. De basisprincipes die hierbij in dat samenwerkingsakkoord gehanteerd worden, zijn:

- het verzekeren van de continuïteit in de dienstverlening;
- het garanderen van de keuzevrijheid voor de inwoner van het tweetalig gebied Brussel – Hoofdstad;
- het garanderen van de rechtszekerheid.

We hebben hierbij moeten rekening houden met een fasering in het creëren van een uniek loket gezien de Cocof nog zal instaan voor aanvullende tegemoetkomingen in Brussel. De regeling in het samenwerkingsakkoord in een eerste fase, kan worden samengevat in onderstaande tabel

	Huidige handicapspecifieke MHM	Overgedragen RIZIV-MHM
Verzekerd in VSB, erkenning VAPH	VSB	VSB of GGC
Verzekerd in VSB, erkenning Phare (Cocof)	Cocof	VSB of GGC
Niet verzekerd in VSB, erkenning VAPH	Max vijf jaar in VSB	GGC
Niet verzekerd in VSB, erkenning Phare (Cocof)	Cocof	GGC

Om te vermijden dat er onterechte dubbele aanvragen zouden ontstaan, zullen er manuele cumulcontroles gebeuren.

Een dossier kan enkel digitaal bij de zorgkas worden ingediend.

De zorgkas kan dan manueel checken of er niet een eerdere aanvraag is gebeurd bij de GGC. Maar de praktische modaliteiten moeten nog verder worden uitgewerkt in overleg tussen de bevoegde overheden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en de betrokken uitvoeringsorganisaties waaronder de zorgkassen.

Om moeilijke casussen te kunnen bespreken, is er ook een overlegforum op administratief vlak opgericht in het SA mobiliteitshulpmiddelen.

Voor de artikelsgewijze bespreking verwijs ik naar de memorie van toelichting bij het samenwerkingsakkoord (zie bijlage).

2. Procedureverloop

2.1 Advies van de Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin

De Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin (SAR WGG) leverde haar advies af op 22 november 2018. De SAR WGG merkte op dat er binnen de Vlaamse sociale bescherming voor een inwoner van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad een ononderbroken aansluiting van vijf jaar vereist is alvorens zij recht hebben op een tegemoetkoming. De overgangperiode van drie jaar in artikel 9 van het samenwerkingsakkoord zou ervoor zorgen dat zij na drie jaar geen recht zouden hebben op een tegemoetkoming van de Vlaamse sociale bescherming ook al betalen zijn premies sinds 1 januari 2019. Om die reden wordt de

² Het uniek loket wordt in de voorbereidende werkzaamheden van de zesde staatshervorming gedefinieerd als "een hulpsysteem waarbij de gehandicapte persoon het geheel van de mobiliteitshulpmiddelen waarvan hij of zij kan genieten kan verkrijgen door zich tot één enkele dienst te richten".

overgangperiode in artikel 9 van het samenwerkingsakkoord verlengd en zal deze dus vijf jaar duren in plaats van drie.

2.1 Advies van de Raad van State, afdeling wetgeving

De Raad van State, afdeling Wetgeving leverde haar advies 64.380/VR af op 9 november 2018.

De Raad van State merkt op dat uit artikel 6 van het samenwerkingsakkoord lijkt te volgen dat de inwoner van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die zich wendt tot het loket van de GGC, zelfs al is hij verzekerd bij de VSB, daardoor zijn aanspraken verliest op een (eventueel hogere) tegemoetkoming via de VSB. Omgekeerd lijkt, volgens de Raad van State, een inwoner van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die is verzekerd bij de VSB, door zijn aanvraag in te dienen bij een zorgkas, zijn aanspraken te verliezen op (een eventueel hogere) tegemoetkoming in de GGC-regeling (randnummer 4.3.2).

Overeenkomstig het principe van de keuzevrijheid, kan de betrokkene echter de keuze maken voor het loket dat voor hem of haar de meest voordelige tegemoetkomingen voorziet. In die zin is de regeling conform aan artikel 63 van de bijzondere wet van 12 januari 1989.

De vraag van de Raad van State is ook om te voorzien dat de zorgkas en de Phare ook de basistegemoetkoming van de GGC zou moeten toekennen. Dit is bij de zorgkas reeds het geval. Voor de Phare is dit niet het geval omdat in de overgangperiode de GGC het uniek loket is voor de Franse Gemeenschap. Na de overgangperiode zullen deze personen via het GGC-loket een beroep kunnen doen op de aanvullende tegemoetkoming van de Franse Gemeenschapscommissie (Phare) die op dat moment geïntegreerd zal zijn in de basistegemoetkoming van de GGC. Om die reden vereist het samenwerkingsakkoord op dat vlak geen aanpassing.

Aan de andere vragen van de Raad van Staten is volledig tegemoet gekomen in het samenwerkingsakkoord.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1 Dit artikel bevat een opsomming van definities die verder gebruikt worden in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

Artikel 2 In dit artikel wordt bepaald dat het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord enkel betrekking heeft op het uniek loket voor mobiliteitshulpmiddelen in Brussel.

Artikel 3 In dit artikel worden de drie basisprincipes bij de uitwerking van dit samenwerkingsakkoord vastgelegd: continuïteit, keuzevrijheid, rechtszekerheid.

Artikel 4 In dit artikel wordt bepaald dat de Vlaamse Gemeenschap aan de ene kant en de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aan de andere kant een uniek loket installeren en afspraken maken over de werking van dit uniek loket.

Artikel 5 en artikel 6 Wie in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad woont en aangesloten is bij de Vlaamse sociale bescherming kan zijn aanvraag voor een mobiliteitshulpmiddel indienen bij ofwel het loket georganiseerd door de GGC (GGC-loket), ofwel bij de zorgkas van de Vlaamse sociale bescherming (VSB-loket). Daarmee wordt uitvoering gegeven aan het principe van keuzevrijheid.

Zowel bij het GGC-loket als bij het VSB-loket zullen het geheel van de mobiliteitshulpmiddelen kunnen worden aangevraagd waar de persoon met een zorgbehoefte recht op heeft, dat betekent zowel de medische hulpmiddelen die

vóór de Zesde Staatshervorming tot de bevoegdheid van de federale overheid behoorden als de aanvullende mobiliteitshulpmiddelen die reeds tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoorden (de aanvullingen die vroeger via VAPH werden verleend, of de aanvullingen die door de Phare worden verleend).

De Raad van State stelt in zijn advies de vraag of deze keuze tussen het GGC-loket of het VSB-loket niet tot gevolg heeft dat de betrokkene, door de keuze van een loket, zijn aanspraak verliest op een (eventueel hogere) tegemoetkoming bij het andere loket (overweging nr. 4.3.2. van het advies nr. 64.380/VR van 9 november 2018). Hierbij dient benadrukt te worden dat, overeenkomstig het principe van de keuzevrijheid, de betrokkene de keuze kan maken voor het loket dat voor hem of haar de meest voordelige tegemoetkomingen voorziet. In die zin is de regeling conform aan artikel 63 van de bijzondere wet van 12 januari 1989.

Artikel 7 Inwoners van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die niet zijn aangesloten bij de Vlaamse sociale bescherming kunnen hun aanvraag enkel indienen bij het GGC-loket.

Artikel 8 Op dit ogenblik is de Franse Gemeenschapscommissie nog altijd bevoegd voor de financiering van de aanvullende tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen. Deze bevoegdheid is op dit moment niet geïntegreerd in de regelgeving van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake de mobiliteitshulpmiddelen die voorheen door het Riziv vergoed werden. Zolang dat het geval is, ontvangen personen die door de Franse Gemeenschapscommissie erkend zijn als persoon met een handicap, verder de aanvullende vergoeding van mobiliteitshulpmiddelen van de Franse Gemeenschapscommissie.

Artikel 9 Wie erkend is door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, maar niet is aangesloten bij de Vlaamse sociale bescherming, kan - enkel voor een aanvullende vergoeding van mobiliteitshulpmiddelen - een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming. Die mogelijkheid geldt voor een maximale periode van vijf jaar. Voor de mobiliteitshulpmiddelen die voorheen door het Riziv werden vergoed, dienen ze zich echter te richten tot de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Na de overgangperiode zullen deze personen via het GGC-loket een beroep kunnen doen op de aanvullende tegemoetkoming van de Franse Gemeenschapscommissie (Phare) die op dat moment geïntegreerd zal zijn in de basistegemoetkoming van de GGC.

Artikel 10 Personen die aangesloten zijn bij de Vlaamse sociale bescherming, maar hun mobiliteitshulpmiddel bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie hebben aangevraagd én erkend zijn door de Franse Gemeenschapscommissie kunnen voor een aanvullende vergoeding van een mobiliteitshulpmiddel een beroep doen op de Franse Gemeenschapscommissie. Dat is echter niet het geval, als zij niet erkend zijn door de Franse Gemeenschapscommissie.

Op termijn (na de overgangperiode van vijf jaar) zal de aanvullende tegemoetkoming van de Franse Gemeenschapscommissie (Phare) geïntegreerd worden in de basistegemoetkoming van de GGC, waardoor de erkenning door de Franse Gemeenschapscommissie op dat moment geen vereiste meer zal zijn.

Artikel 11 Voor de goede werking van het uniek loket en om een cumul van vergoedingen tegen te gaan is het belangrijk dat de betrokken deeltentiteiten alle relevante informatie uitwisselen.

Artikel 12 Dit samenwerkingsakkoord legt de basisprincipes vast van de werking van het uniek loket van de Vlaamse Gemeenschap aan de ene kant en van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie aan de andere kant. De verdere praktische uitwerking wordt opgenomen in een uitvoerend samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Artikel 13 Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN